

PETAR MATKOVIĆ



VEGETACIJA
MARJANA

MH

PETAR MATKOVIĆ

VEGETACIJA MARJANA



MH

SPLIT

1959



P R E D G O V O R

Fitocenološka rasprava razvitka vegetacije Marjana obrađena je radi utvrđivanja karaktera njegove vegetacije, koja je u stalnom dinamičkom procesu razvitka. Ovaj razvitak je posljedica, uz ostale značajne ekološke faktore, posebno neposrednog i snažnog utjecaja čovjeka. Primjer za ovo ilustrira jedan od posljednjih zahvata prorijede i potkresivanja donjih borovih grana zimi 1958./59. godine, kad je zapadno od predjela »Bena«, uništena sva podstojna mediteranska flora i time likvidiran na pr. značajan fitocenološki facies *Ericeto* — *Cistetum cretici pinosum halepensis* H-ić.

Dalje je razrađen budući uzgojni tretman marjanske vegetacije, koji se temelji na neposrednoj primjeni bioloških i gospodarskih zakona životne sredine u kojoj se nalazi područje brda Marjan i koji je upućen u pravcu konačnog razvitka klimatogene biljne zajednice ovoga staništa.

Narodna imena biljaka su dosljedno bilježena uz svako naučno, latinsko ime za svih 246 biljnih vrsta, koje su u raspravi navedene kao botanički materijal obrade postavljenih fitocenoloških teza. Ista imena biljaka upotrebljena su iz botaničkih djela slijedećih autora: Šulek, Petter, Visiani, Biankini, Horvatić, Horvat, Anić i drugi. Osim toga su navedena narodna imena biljaka kako ih naziva narod ovoga kraja.

Narodna imena biljaka su zabilježena u ovom djelu u cilju poticanja sređivanja naše jugoslavenske narodne biljne nomenklature.

U obradi postavljenih zadataka biljnog pokrova Marjana posebnu zahvalnost izražujem Prof. Dr. Stjepanu Horvatiću i Prof. Dr. Anti Ercegoviću, koji su pažljivo pratili ovaj rad i dali značajne upute i primjedbe, koje su u knjizi korišćene s uspjehom. Kod obrade meteoroloških i pedoloških podataka koristili smo se iskustvima Ing. Vlade Stipančića i Ing. Andrije Čolka, koja su oni spremno autoru stavili na raspolaganje, pa im toplo zahvaljujem.

Izdavačima, Pododboru Matice Hrvatske i društvu »Marjan« u Splitu, zahvaljujem što su omogućili izdavanje knjige.

Bit ćemo zadovoljni, ako ovaj rad bude mali prinos namire velikih dugova, koje duguje čovjek sa marjanskih padina Marjanu!

U Splitu, 3. svibnja 1959. godine.

Ing. Petar Matković

Profesor botanike na Višoj pedagoškoj školi

SADRŽAJ

	Strana
Predgovor	7
Uvod	9
Fiziografska problematika Marjana	15
Opći geografski podaci	15
Klima	16
Geološki sastav	19
Vrste tala	20
Raspored vegetacije na Marjanskom poluotoku u harmoničnim ekološkim uvjetima	23
Uloga čovjeka u degradacionim procesima vegetacije Marjana	28
Značajni tipovi današnje vegetacije na Marjanu	33
1. Ostaci nekadašnje vegetacije zimzelenih šuma i makija	33
2. Vegetacija Jadranskih gariga	40
3. Vegetacija Jadranskih pašnjaka	41
4. Vegetacija sjeverne strane Marjana s monosastojinom bilobora, <i>Pinus halepensis</i> Mill.	49
a) Vegetacija istočne strane	55
b) Vegetacija Jadranskih gariga u uvali »Bena«	56
c) Ostaci gospodarskog bilja	56
d) Uzgojne mjere, koje su poduzimane kod uspostavljanja monosastojine bilobora, <i>Pinus halepensis</i> Mill.	59
e) Daljnji potrebni zahvati u monokulturi bora	66
5. Vegetacija marjanskog litorala	71
6. Vegetacija naselja južne strane	76
7. Nitrofilna vegetacija	78
8. Južni produženi pojas vegetacije degradiranih gariga i nastajanje pašnjačke vegetacije	82
9. Vegetacija okomitih stijena i pećina sv. Jerolima	86
a) Floristička obrada	86
b) Fitocenološka obrada	89
10. Značajne biljke splitske okolice od L. Adamovića	94
Zaključak	97
Résumé na francuskom jeziku	99
Résumé na njemačkom jeziku	104
Bibliografija	110
Meteorološki podaci sa Marjana	111
Alfabetски popis biljaka	117
I. Narodna imena	119
II. Naučna (latinska) imena	127
Popis slika i grafikona na francuskom jeziku	137